

از نگاه اسلام کاملاً مردود است»، افزودند: «در اسلام برای حفظ شأن زنان و مهار خواهش‌های بسیار قوی و خطرناک جنسی، محدودیت‌ها و احکامی در «ارتباط زن با مرد، پوشش زن و مرد، حجاب زن و تشویق به ازدواج» وجود دارد که کاملاً منطبق با طبیعت زن و مصلحت و نیازهای حقیقی جامعه است؛ درحالی‌که مهار کشش‌های بی‌پایان و مخرب جنسی در فرهنگ غربی، مطلقاً مورد توجه نیست». رهبری زن و مرد در اسلام «دو عنصر متعادل با مشترکات فراوان و برخی تفاوت‌های ناشی از جسم و طبیعت» دانستند و گفتند: «این دو عنصر مکمل در اداره جامعه بشری، ادامه نسل بشر، پیشرفت تمدن، تأمین نیازهای جامعه و اداره زندگی نقش آفرین هستند».

ایشان در روند این نقش آفرینی حیاتی، تشکیل خانواده را «از مهمترین کارها» برشمردند و افزودند: «برخلاف فراموشی نهاد خانواده در فرهنگ غلط غربی، در اسلام برای زن، مرد و فرزندان به‌عنوان عناصر شکل‌دهنده خانواده، حقوق متقابل و مشخصی دیده شده است»، رهبری در بخش دیگری از سخنان‌شان که به حقوق زن اختصاص داشت، «عدالت در رفتار اجتماعی و خانوادگی» را اولین حق زنان برشمردند و تأکید بر وظیفه دولت و آحاد جامعه در تأمین این حق»، گفتند: «حفظ امنیت، حرمت و کرامت نیز از حقوق اصلی زنان است و برخلاف سرمایه‌داری غرب که کرامت زن را الگدمال می‌کند، اسلام بر رعایت کامل احترام زن تأکید دارد».

ایشان با اشاره به روایتی از پیغمبر اکرم که زن را «گل» و نه «کارگزار و مأمور انجام کارهای خانه» می‌داند، افزودند: «در این نگاه باید با پرهیز از عتاب و خطاب زن، او را همچون گل مراقبت و محافظت کرد تا او نیز خانه را از رنگ و عطر خود بر خوردار سازد». آیت‌الله خامنه‌ای مثال زدن قرآن از دوبانوی مومن یعنی مریم و آسیه (همسر فرعون) را «یک شاخص برای همه مردان و زنان مومن و نشان‌دهنده اهمیت فکر و عمل زن» خواندند و گفتند: «حقوق اجتماعی زن همچون تساوای دستمزد با مردان در کار واحد، بیمه زنان شاغل و یا سرپرست خانوار، مرخصی‌های ویژه زنان و ده‌ها مسئله دیگر باید بدون تبعیض رعایت شود و محفوظ باشد». ایشان مهمترین حق و نیاز زن در خانه را «محبت همسر» برشمردند و با بیان روایتی که مردان را به ابراز علاقه و بیان محبت به زنان خود توصیه‌می‌کند، افزودند: «حق مهم و بزرگ دیگر زن در خانه، نفی هرگونه خشونت علیه او و اجتناب کامل از انحرفات رایج در غرب همچون کشتن و یا کتک زدن زنان به دست مردان و همسران است». رهبری «پرهیز از تحمیل کار خانه به زن»، «کمک شوهر به زن در گذراندن عوارض فرزندآوری» و «باز گذاشتن راه ترقی و پیشرفت علمی و شغلی» را از دیگر حقوق زنان دانستند و با تأکید بر اینکه «زن مدیر و رئیس خانه است»، گفتند: «باید از زنان که با وجود درآمد‌های ناگافی و ثابت همسران و گرانی اجناس، هنرمندانه خانه را اداره می‌کنند قدر دانی کرد». ایشان در بیان تقابل نگاه سرمایه‌داری و اسلام به زن، گفتند: «زن در اسلام، استقلال، توانایی، هویت و امکان پیشرفت دارد؛ اما نگاه سرمایه‌داری، تبعیت و هضم شدن هویتی زن در مرد و عدم رعایت شرافت و حرمت زن است و زن را وسیله مادی و ابزار هوسرانی و خوشگذرانی می‌داند که باندهای خلافکار که اخیراً در آمریکا سروصدای زیادی به پا کرده‌اند، نتیجه این نوع نگاه است». آیت‌الله خامنه‌ای «تخریب‌بنای خانواده» و «ایجاد آسیب‌هایی همچون کودکان

پدرنشاس، کاهش نسبت‌های خانوادگی، باندهای شکار دختران جوان و ترویج روزافزون بی‌بندوباری جنسی به نام آزادی را از گناهان بزرگ فرهنگ سرمایه‌داری در یکی دو قرن اخیر» برشمردند و گفتند: «سرمایه‌داری غرب با فریبکاری، اسم این حجم عظیم از کارهای خلاف را «آزادی» می‌گذارد و برای رواج آن حتی در کشور ما نیز از این عنوان استفاده می‌کنند؛ درحالی‌که این آزادی نیست بلکه اسارت است».

ایشان با اشاره به اصرار غرب برای صادرات فرهنگ غلط خود به دنیا، افزودند: «آنها مدعی هستند که محدودیت‌های معین برای زن از جمله حجاب، مانع پیشرفت او خواهد شد؛ اما جمهوری اسلامی این منطق غلط را باطل کرد و نشان داد که زن مسلمان و مقتیده به پوشش اسلامی می‌تواند در همه عرصه‌ها، بیشتر از دیگران حرکت و نقش آفرینی کند». رهبری «پیشرفت‌های علمی، ورزشی، فکری، پژوهشی، سیاسی، اجتماعی، سلامت و بهداشت، امید به زندگی و پشتیبانی‌های جهادی و همراهی‌های زمینه‌ساز همسران شهدای پرافتخار» را «دستاوردهای بی‌سابقه زن در طول تاریخ ایران» خواندند و گفتند: «ایران در تاریخ خود هیچ‌گاه از حتی یک‌صدم اینهمه زنان دانشمند، متفکر و صاحب فکر و نظر، بر خوردار نبوده و جمهوری اسلامی بود که باعث ارتقاء و پیشروی زنان در همه عرصه‌های مهم شد».

ایشان رسانه‌ها را از «ترویج تفکر غلط سرمایه‌داری غرب درباره زن» برحذر داشتند و افزودند: «وقتی درباره حجاب و پوشش زنان و همکاری زن و مرد بحث می‌شود، نباید رسانه داخل کشور، حرف غربی‌ها را تکرار و بر جسته کند؛ بلکه باید نگاه عمیق و کارساز اسلام در داخل و مجامع جهانی مطرح و بزرگ شود که این بهترین راه ترویج اسلام است و باعث گرایش بسیاری از مردم دنیا به‌خصوص زنان به آن خواهد شد». پیش از سخنان رهبری، همسر سردار شهید غلامعلی رشید و مادر شهید امین عباس رشید و همچنین دختر سردار شهید حسین سلامی مطالبی در خصوص زنان، مسئولیت‌ها و نیازهای آنها مطرح کردند. **کوثر سلامی، فرزند شهید حسین سلامی**، گفت: «زن تراز در افق پیشرو نه یک شعار و تصویر انتزاعی بلکه ثمره مسیری هدفمند، زنده و تکاملی است که ریشه در فرهنگ انقلاب اسلامی دارد. مسیری که از خانواده آغاز و در متن جامعه بالنده و در نهایت تا عرصه جهانی تمدن‌سازی و تاریخ‌سازی امتداد می‌یابد». او ادامه داد: «زن مسلمان ایرانی از انسان‌سازی در نهاد خانواده آغاز می‌شود که همراه با کرامت ذاتی ادامه و اینجا خانواده نه محدودکننده بلکه کارگاه اصلی تربیت و توانمندسازی است.»

زهرارحیمی، همسر شهید غلامعلی رشید و مادر شهید امین عباس رشید نیز گفت: «امروز که مستکبرین عالم آنچه در فهم همه انسان‌ها و ملت‌های جهان جرم و جنایت است انجام می‌دهند، ما بانوان این سرزمین اعلام می‌داریم، استقامت ما را وسعتی است از هایلند تاکنون. عهد می‌بندیم تا بر خاستن فریاد جبرئیل در زمین و آسمان و آوردن مژده ظهور امام خواهیم ایستاد. داغ دیدن در میانه میدان، فراق، فقدان هجران و بی‌خانمانی دائماً داغ دل را تازه می‌کند. اما در این بازار آنچه خریدار دارد تسلیم و رضاست.» او خطاب به مقام معظم رهبری ادامه داد: «اکنون که مردمان و پسران مان را نابورده ایم. بر عهد خود پابر جاییم. پابر جابمان ای وطن.»

در روز اعلام توافق یعنی ۲۳ تیرماه ۱۳۹۴، بیانیه فارسی توسط طرف و بیانیه انگلیسی توسط موگرتنی خوانده شد. در بخش ابتدایی این بیانیه آمده بود: «امروز یک روز تاریخی است. برای ما افتخار بزرگی است که اعلام کنیم به یک توافق در مورد موضوع برنامه هسته‌ای ایران دست یافته‌ایم. با شجاعت، اراده سیاسی، احترام متقابل و مدیریت عالی، ما آنچه را که دنیا بدان امید بسته بود به سرانجام رساندیم؛ یک تعهد مشترک به صلح، تلاش مشترک برای امن‌تر کردن دنیایم. امروز همچنین یک روز تاریخی است، بدان جهت که ما در حال ساخت شرایط لازم برای اعتماد و ایجاد فصل جدیدی در روابطمان هستیم. این دستاورد محصول یک تلاش جمعی است. هیچ‌کس تصور نمی‌کرد که این کار آسانی باشد. تصمیمات تاریخ‌ساز هرگز آسان نیستند. ولی به‌رغم همه فراز و فرودهای این مذاکرات و تمدیدهای مکرر، امید و اراده ما را قادر ساخت تا بر همه لحظات دشوار فائق آییم. ما همواره واقف بوده‌ایم که در قبال نسل حاضر و نسل‌های آینده مسئولیت داریم. به همین تعامل سازنده همه طرف‌ها و تعهد و توانایی هیئت‌هایمان، ما با موفقیت مذاکرات را به انجام رسانده و اختلافی را که بیش از ۱۰ سال به درازا کشیده بود، حل و فصل کردیم.»

او در زمان مسئولیتش در حوزه سیاست خارجی اتحادیه اروپا چند بار به ایران سفر کرد که سفر سال ۱۳۹۶ او برای مراسم تحلیف حسن روحانی و ماجرای عکس یادگاری نماینده‌ها با او، در تاریخ سیاست ایران ثبت شد.

مرگ برجام و تولد ۴۰۱

همانطور که برجام در دوران مسئولیت موگرتنی متولد شد، مرگ آن هم در زمان مسئولیت این دیپلمات ایتالیایی رخ داد. زمانی که ترامپ در اردیبهشت ۱۳۹۷ از برجام خارج شد، موگرتنی در واکنشی تند به اهمیت توافق با ایران تأکید کرد و گفت که «انتظار دارد جامعه جهانی به اجرای برجام با وجود خروج آمریکا از این توافق ادامه دهد.» پس از اونیز دیگر مقامات وقت اروپا که اعضای برجام بودند، هر کدام موضعی گرفتند که نشان می‌داد می‌خواهند به زعم خود، این توافق را زنده نگه دارند. موگرتنی چندروز بعد از اقدام ترامپ، بر این موضوع تأکید کرده بود که توافق هسته‌ای ایران بدون حمایت آمریکا قابل احیا است. آن زمان نشریه پوینتیکو گزارش داد که «طرف‌های اروپایی به دنبال نشان دادن این مسئله هستند که همچنان می‌توانند اکثر مزایای اقتصادی که در برجام به تهران وعده داده شده بود را محقق کنند.» موگرتنی در همین سخنرانی بدون اینکه از ترامپ نام ببرد، گفته بود: «به‌نظر می‌رسد که جیغ کشیدن، فریاد زدن، توهین کردن و قلدری کردن که به‌طور سیستماتیک هرچیزی که از قبل وجود داشته را تخریب و امحا می‌کند، خلق زمانه ما شده است. در حالی که تغییر، صرف تمام انرژی در ساخت چیزهای نوین و نه تخریب چیزهای قدیمی است و ما به تغییر نیاز داریم. این انگیزه برای نابود کردن، راه به جاهای خوب نمی‌برد و هیچ‌یک از مشکلات ما را حل نمی‌کند.» در همین زمان بود که موگرتنی گفت از ایران تضمین گرفته است که از برجام خارج نمی‌شود و توافق را تخریب نمی‌کند.

پس از خروج آمریکا، ۵۰۱ تبدیل به ۴۰۱ شد و کشورهای اروپایی طرف حساب ایران باقی ماندند. اما در نهایت برجام با اروپایی‌ها هم کار نکرد و سازوکارهایی مانند اینستکس که قرار بود کانال تبادل مالی ایران و اروپا باشد، به

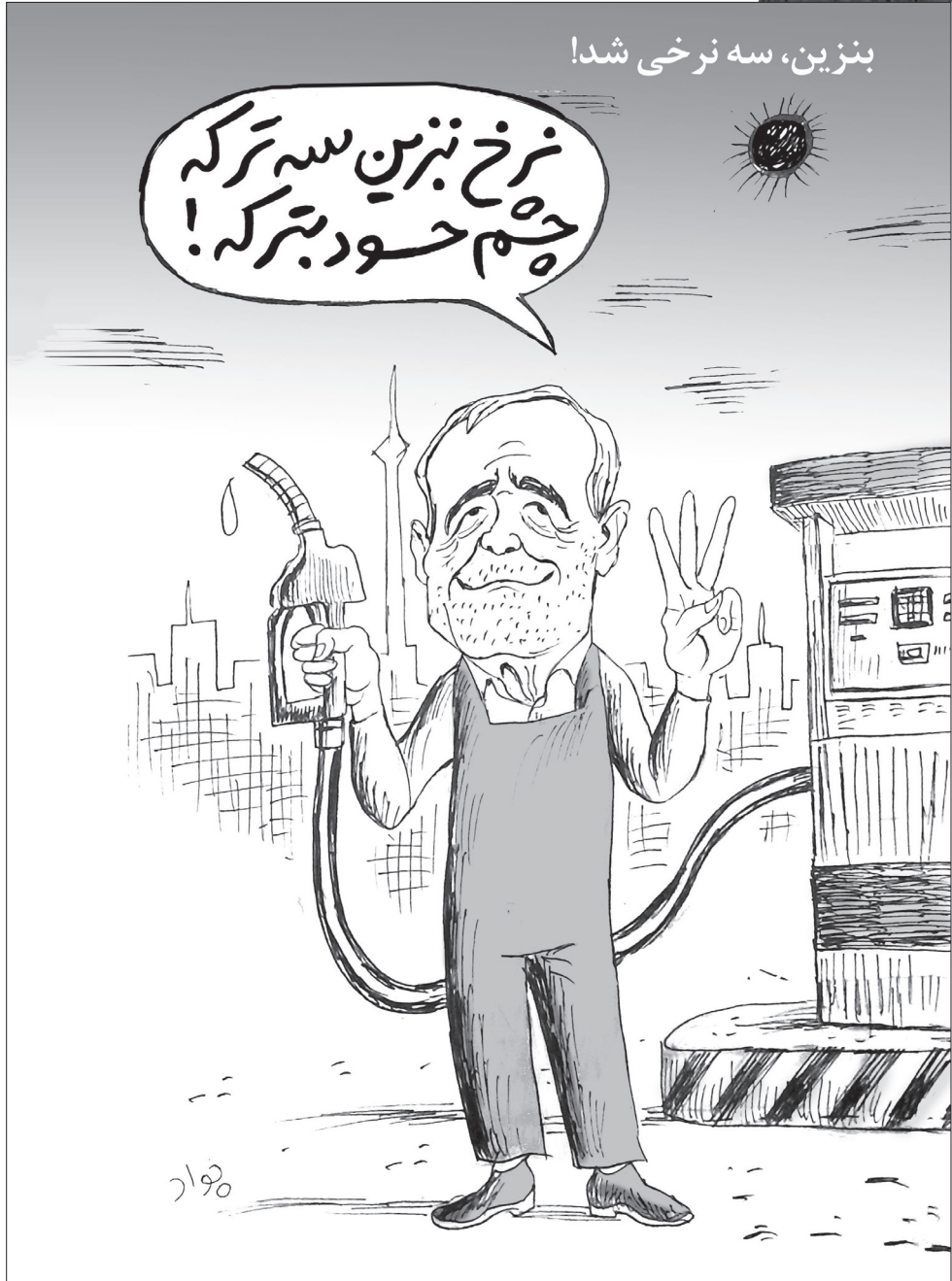
این تصویر یک کاریکاتور است که در آن یک مرد با لباس رسمی و عینک، یک تفنگ بزرگ را در دست راستش نگه داشته و با دست چپش علامت صلح می‌دهد. او در مقابل منظره‌ای از یک شهر ایستاده است. حباب گفتاری بالای او حاوی عبارت «نرخ بنزین سه برکه» است.

این تصویر یک کاریکاتور است که در آن یک مرد با لباس رسمی و عینک، یک تفنگ بزرگ را در دست راستش نگه داشته و با دست چپش علامت صلح می‌دهد. او در مقابل منظره‌ای از یک شهر ایستاده است. حباب گفتاری بالای او حاوی عبارت «نرخ بنزین سه برکه» است.

جواد علیزاده

این تصویر یک کاریکاتور است که در آن یک مرد با لباس رسمی و عینک، یک تفنگ بزرگ را در دست راستش نگه داشته و با دست چپش علامت صلح می‌دهد. او در مقابل منظره‌ای از یک شهر ایستاده است. حباب گفتاری بالای او حاوی عبارت «نرخ بنزین سه برکه» است.

فرصت استیضاح برای دولت

وزرای کابینه پزشکیان از تجربه عطاالله مهاجرانی بیاموزند

اختیارات قانونی این وظیفه مجلس است که وظیفه ذاتی نظارتی خود را اعمال کند و اگر چنین نکرده و یا نمی‌کند، این عدول از وظایف بدیهی و ذاتی آن است که هیچ توجیه شرعی و قانونی ندارد. طبعاً، هیچ‌کس همانند رئیس جمهوری با بهره‌گیری از بازوهای اجرایی و نظارتی، نباید و نمی‌تواند به ساختارهای درون‌تشکیلاتی دولت و کابینه، اشراف و تسلط داشته باشد و اگر ضعف و کاستی و ناکارآمدی در جریان است، وی بیش از همگان در منظر افکار عمومی بازخواست و نکوهش می‌شود و تغییر و اصلاح و عزل و نصب‌ها را انجام می‌دهد و نیازی به گوشزد مجلس و رئیس آن نیست. از منظر دیگر، باید در دستور کار قرار گرفتن استیضاح را به‌مثابه یک فرصت ویژه و ایده‌آل دید. هر چند گفته می‌شود هر استیضاح چندصباحی آن حوزه مدیریتی و وزارتی را پادروها نگه می‌دارد، اما این بسیار بهتر از آن است که شمشیر داموکلس استیضاح چند سال بر سر وزیری نگه داشته شود و او از هر اقدام اصلاحی و خلاقانه بیم و پروا داشته باشد و نتواند آنچه مدنظر دارد، به‌بوته اجرا درآورد. از طرف دیگر، وزیر مربوطه می‌تواند از فرصت استیضاح بهره‌گیرد و شفاف‌وبی‌پرده، گزارش کار به مردم و ناظران بیرونی ارائه دهد تا مشخص شود که بیان عملکردی او چه بوده و حوزه تخصصی و مدیریتی‌اش چگونه طی دوران تصدی‌گری وی به انجام رسیده و تابع چه متغیرهای داخلی و خارجی وضعیت کنونی رقم خورده و به‌شرایط فعلی رسیده است. اینگونه مردم هم متوجه می‌شوند که در وضعیت موجود، چه عواملی موثر و تأثیرگذار هستند و بار روانی علیه دولت نیز تلطیف می‌شود و فشار از روی دوش دولت برداشته می‌شود. اگر وزیر و مجموعه دست‌اندرکار حوزه وزارتی، دچار ضعف و خلل باشد، تکلیف مشخص می‌شود و استیضاح موضوعیت دارد و اگر نه، که توضیحات شفاف و صریح و بی‌پرده وزیر، فارغ از هر آنچه نتیجه استیضاح و رای نهایی نمایندگان باشد، فضا را شفاف و قضاوت را برای مردم مشخص و سهیل و آسان خواهد کرد و در نهایت، منجر به شفاف‌سازی روابط میان مجلس و دولت در منظر افکار عمومی خواهد شد. بدین‌ترتیب، مردم بیش از پیش به‌ماهیت گفتارها و عملکردها و نقدها پی‌می‌برند و فارغ از هر صحنه‌آرایی و لفاظی‌های کلامی، قوه تشخیص سره از ناسره را در دو نهاد عالی و دورکن اساسی حاکمیتی، خواهند یافت.

رضا رئیسی

روزنامه‌نگار و تحلیلگر سیاسی

اگر بخوایم روابط قوای سه‌گانه، به‌خصوص قبض و بسط‌ها میان یاستور و بهارستان را طی چند دهه اخیر، مروری فهرست‌وار کنیم، یکی از نقاط عطف و پرפרوغي که چشم‌ها و ذهن‌ها را معطوف به خود کرد و فرازی بی‌تکرار رقم زد، روز برگزاری جلسه استیضاح سیدعطاالله مهاجرانی، وزیر فرهنگ دولت خاتمی، در مجلس پنجم بود. اتفاقات آن روز و هنرنمایی مهاجرانی در صحن علنی مجلسی که اکثریت آن از طیف مخالف دولت بود، علاوه بر تعدیل روابط میان دولت و مجلس در آن روزها و آرامش‌بخشی به فضای سپهر سیاسی، دستمایه‌ای مطلوب برای الگوبرداری در شرایط مشابه که این روزها نیز با آن دست به‌گریبان هستیم، به دست می‌دهد. دولت چهاردهم فارغ از فشارهای داخلی و خارجی بی‌سابقه‌ای که از اولین روز آغاز به‌کارش با آن دست‌وپنجه نرم کرده، در رتق‌وفتق بهینه امور کشور با معضلات و مشکلات درون‌ساختاری نیز مواجه است و در شماری از حوزه‌ها، خروجی حاصله با لحاظ فاکتورهای بیرونی هم، توجیه‌پذیر و هم قابل قبول نیست. در این شرایط و اوضاع، چند ماهی است که زمزمه استیضاح شماری از وزرای دولت چهاردهم در راهروهای مجلس طنین‌انداز است و بالاخره به‌طور رسمی، محمدباقر قالیباف در نشست خبری اخیر خود از وجود طرح استیضاح برای چهار وزیر دولت، سخن گفت و مهر تأیید بر شایعات غیررسمی زد. البته او در ادامه گفتار خود، به دولت و در واقع شخص رئیس جمهوری گوشزد کرد که خودشان در مسیر اصلاحات درون‌ساختاری گام بردارند تا نیازی به دخالت مجلس و در دستور کار قرار گرفتن استیضاح در صحن و سرای مجلس نباشد. این تهدید ضمنی که در لفافه خیرخواهی و دلسوزی برای دولت، کادوبیج شده؛ می‌تواند به‌مثابه خودکشی از ترس مرگ برای دولت باشد. اگر دولت در برخی ارکان و اضلاع خود دچار ضعف و خلل و ناکارآمدی است که استیضاح نمایندگان مجلس، می‌تواند بار بزرگی را از دوش دولت بردارد و حسب